

Mokerslag in de 'War of the Belgians'

Met de toewijzing van een Argentijnse miljardenaanbesteding haalt Jan De Nul een belangrijke slag thuis in zijn eeuwige concurrentiestrijd met die andere Oost-Vlaamse baggeraar, DEME. Beschuldigingen van corruptie en Chinese inmenging gingen de voorbije maanden over en weer. En niet voor het eerst.

Bij baggerreus Jan De Nul (JDN) en lokale partner Servimagnus mag de kurk van de champagnefles: het bedrijf heeft de aanbesteding van de Argentijnse regering binnengehaald om de rivier Paraná uit te baggeren. Jan De Nul moet de rivier die uitmondt in de Atlantische Oceaan een stuk dieper maken voor de scheepvaart, slibvrij houden en monitoringtechnologie installeren in de strijd tegen smokkelaars. In ruil zou voor die investering van naar schatting 10 miljard dollar (8,6 miljard euro) krijgt het bedrijf zeker 25 jaar lang het recht om tol te heffen bij passerende schepen. En dat zijn er nogal wat: 80 procent van de Argentijnse landbouwexport passeert via de waterweg. De tolheffingen zouden honderden miljoenen per jaar moeten opleveren.

Aan de toewijzing van het Argentijnse miljardencontract ging een bikkelharte strijd vooraf, waarbij zelfs het openbaar ministerie in Argentinië haar zorgen uitte over de "ernstige en duidelijke" onregelmatigheden. Vorig jaar werd een eerdere aanbesteding al ingetrokken nadat DEME naar de rechter trok omdat de tender te zeer op maat van Jan De Nul was geschreven - JDN onderhield de Paraná al van 1995 tot 2021 - en ook de Nederlandse baggerreuzen Boskalis en Van Oord druk uitoefenden. Tot grote ergernis van Argentijns president Javier Milei overigens.

In april, bij de nieuwe aanbesteding, bereikten beschuldigingen van Chinese inmenging via Jan De Nul en Servimagnus zelfs het Witte Huis. Het was de voorzitter van de Amerikaanse Commissie Buitenlandse Zaken die zijn buitenlandminister Marco Rubio daarvoor had gewaarschuwd, zo meldde persbureau Reuters in mei. JDN zou via Servimagnus "diepgaande en voortdurende banden" met Chinese staatsbedrijven onderhouden, maar de twee partnerbedrijven noemden die beschuldigingen "absoluut vals en kwaadaardig" en wezen net op Chinese betrokkenheid bij DEME-partners.

Helemaal zegezeker is Jan De Nul overigens nog niet in Argentinië: de toewijzing is pas definitief na zeven dagen waarin belanghebbenden nog bezwaren kunnen aantekenen. Tot dan communiceert JDN niet over de kwestie. Of DEME zich neerlegt bij de nederlaag, is onduidelijk.

Baggeroorlog

Dat de strijd om miljoenencontracten tussen Jan De Nul uit Aalst en DEME uit Zwijndrecht bits verloopt, is niets nieuws. In februari van dit jaar moest het Gentse hof van beroep zich nog uitspreken nadat Jan De Nul DEME had beschuldigd van omkoping. Aanleiding was de aanbesteding voor baggerwerken in de haven van Sabetta, in Siberië. DEME haalde in 2014 de opdracht binnen via zijn Russische joint venture Mordraga, JDN schakelde prompt een privédetective in en diende klacht in wegens vermeende belangenvermenging, waarna het parket in ons land een onderzoek opende.

Het huidige conflict tussen DEME en Jan De Nul is ook in de Argentijnse pers uitgevochten, en ook dat is niet nieuw. In 2010 hadden Filipijnse media het al over "*the War of the Belgians*", nadat Jan De Nul een paginagrote advertentie/open brief liet afdrukken om aan te klagen dat het buitenspel was gezet bij de toekenning van een opdracht. "Kwaad overwint wanneer goede mensen niet ingrijpen", beëindigde JDN de brief. De Filipijnse overheid schrapte het contract en moest DEME daarvoor drie jaar later een schadevergoeding van 15,3 miljoen euro.

"De concurrentiestrijd tussen DEME en Jan De Nul is heel hard, maar ze strijden dan ook letterlijk om miljardencontracten. Als je dan zo'n contract misloopt, is het begrijpelijk dat je er alles aan doet om eventuele onregelmatigheden op te sporen en beslissingen aan te vechten", zegt professor transporteconomie Thierry Vanelslander (UAntwerpen). "Er zijn wereldwijd maar vier grote baggeraars, twee Vlaamse en twee Nederlandse. Je komt elkaar voortdurend tegen. Soms sta je lijnrecht tegenover elkaar, soms is het interessanter de handen in elkaar te slaan."

Michiel Thijs